

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.361/2019/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Szepesházi Péter ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - az Országos Bírósági Hivatal (címe) által képviselt Debreceni Törvényszék (címe) I. rendű és ameghatalmazott kollégiumvezető által képviselt Miskolci Törvényszék (címe) II. rendű alperesek ellen sérelemdíj és kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 1.P.20.104/2019/31. számú ítélete ellen a felperes részéről 33. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak, az állami adóhatóság külön felhívására 2 210 165 (kétfmillió-kétszázttízezer-százhatvanöt) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes ingatlanátruházással összefüggésben a Debreceni Városi Bíróság előtt 55.P.22.422/2006. számon folyamatban volt, jogerős ítélettel zárult perében (a továbbiakban: előzményi ügy) **Sz. S.** (a továbbiakban: szakértő) adott igazságügyi szakértői véleményt.

E szakértői vélemény miatt a felperes 2012. augusztus 1. napján 1 906 222 Ft vagyoni kártérítés (benne az előzményi ügyben felmerült perköltsége, továbbá a szakértő véleménye alapján meghatározott építési és bontási költségei) és 3 500 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetése iránt pert indított a szakértővel mint alperessel szemben a Debreceni Városi Bíróságon. A P.22.452/2012. számon indult ügyet 2012. szeptember 10-én átszignálták az eredetileg kijelölt bíróról, majd 2012. december 19-én hatánapot tűztek az első tárgyalásra, 2013. január 30. napjára. Mivel az előzményi ügy iratait a felperes előzményi üggyel összefüggésben álló, az I. rendű alperes előtt folyamatban lévő 10.P.21.644/2010. számú perének (a továbbiakban: előkérdést jelentő ügy) irataihoz szerelték, immáron mint Debreceni Járásbíróság (a továbbiakban együtt: járásbíróság) 2013. január 8-án megkereste az I. rendű alperest az előkérdést jelentő ügy iratainak megküldése iránt, amelyet az első tárgyaláson hozott végzéssel, majd 2013. április 2-án is megismételt. Az előkérdést jelentő ügy iratai ez utóbbi napon betekintésre érkeztek meg a járásbírósághoz, mivel az I. rendű alperes ezen ügyben szakértőt szándékozott kirendelni. A járásbíróság 2013. július 10-én visszaküldte a betekintésre megküldött iratokat. A felperes közben, 2013. június 7-én kiterjesztette a keresetet **dr.V. M-mel** szemben, akit 2

220 836 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kért kötelezni, hivatkozva arra, hogy ügyvédként nem megfelelően látta el képviselői feladatát az előzményi ügyben. A kereseti kérelmet a per során nem közölték ezen alperessel. A bíróság 2013. szeptember 19-én felfüggesztette a per tárgyalását az előkérdést jelentő ügy jogerős befejezéséig. E végzés fellebbezés hiányában 2013. október 22. napján jogerőre emelkedett. Az I. rendű alperes 2014. április 18-án arról tájékoztatta a bíróságot megkeresésére, hogy az előkérdést jelentő ügy nem fejeződött be jogerősen, az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést terjesztettek elő.

A Debreceni Ítéltábla 2014. december 8-án, tárgyaláson kívül hozott jogerős ítéletet az előkérdést jelentő ügyben, majd 2015. június 25-én az azt kijavító végzést (Pf.II.20.333/2014/4. és 6.).

A felperes 2015. március 30-án kérte a per folytatását, amely a 2015. április 29-i újralajstromozását követően 3.P.21.461/2015. számon folytatódott (a továbbiakban együtt: alapügy). A bíróság 2015. szeptember 2-án intézkedett az előkérdést jelentő ügy iratainak megküldése iránt, amelyek 2015. szeptember 18-án érkeztek meg. A bíróság 2016. január 7-én tűzte ki a következő tárgyalást 2016. február 3. napjára. A tárgyalást dokumentáló jegyzőkönyv szerint a felperes megértette a bíróság tájékoztatását, ezért nem tartotta fenn keresetét **dr.V. M-mel** szemben. A jegyzőkönyvben foglaltak szerint a felperes megértette a bíróság tájékoztatását: mivel a perindítás hatálya nem állt be, nem kellett érdemi végzést hozni a per megszüntetéséről. A felperes ezt követően, 2016. március 2-án leszállította keresetét 832 160 Ft vagyoni kártérítésre és 3 500 000 Ft „sérelemdíjra”, majd a 2016. március 7. napjára halasztott tárgyaláson bejelentette, hogy módosítani fogja keresetét. A bíróság e tárgyaláson tájékoztatta a feleket a bizonyítási kötelezettségről, és a tárgyalás 2016. április 27-re történő elhalasztásával egyidejűleg felhívta a felperest keresetváltoztatásának előterjesztésére. A felperes 2016. április 14-én felemelte keresetét 1 906 222 Ft vagyoni és 3 500 000 Ft nem vagyoni kártérítésre, majd a 2016. április 27. napján megtartott tárgyaláson határidő engedélyezését kérte a felemelt keresetével kapcsolatos védekezésre vonatkozó álláspontjának előterjesztésére. Az ezt követően 2016. június 15-re halasztott határnapon berekesztették a tárgyalást, majd a bíróság 2016. július 5-én hirdette ki a 17. sorszámú ítéletét, amelyben elutasította a keresetet, és kötelezte a felperest 137 546 Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltség alperes javára történő megfizetésére; megállapította továbbá, hogy az állam viseli a felmerült 259 930 Ft illetéket. Az ítélet indokolása szerint a szakértő jogellenes magatartás és okozati összefüggés hiányában nem vonható kártérítési felelősségre, az ítélet anyagi jogereje pedig kizárja, hogy az előzményi perben hozott ítéletet bárki vitássá tegye, ezért a bíróság mellőzte a felperes szakértői bizonyításra vonatkozó indítványát.

A felperes fellebbezett az ítélettel szemben, amelyben egyebek mellett azért kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, mert a bíróság anyagi jogerőre, azaz ítélt dologra hivatkozott, azonban nem a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításáról/permegszüntetéséről döntött, hanem ítéletet hozott, amely a perköltség viselését is érintette. Sérelmezte, hogy az ítélet indokolása nem felelt meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 221. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak, mert nem mutatta be a szakértő véleményével szemben álló bizonyítékokat, és azokat nem mérlegelte, továbbá nem rendelt ki szakértőt, érdemben nem bírálta el az ügyet. Emellett a bíróság nem hozott végzést a személyi

keresetkiterjesztés visszavonása tárgyában, amellyel bár nem értett egyet, azonban e mulasztása miatt nem szeretett volna illetéket fizetni, és külön pert indított volt jogi képviselőjével szemben.

A fellebbezés elbírálására másodfokú bírósággént kijelölt II. rendű alperes 2017. február 7. napján tartott tárgyalást. A tárgyaláson a szakértő mint alperes jogi képviselője jelezte, hogy előterjesztette fellebbezési ellenkérelmét elektronikus úton, amely azonban ténylegesen csak a másodfokú tárgyalást követően érkezett meg a II. rendű alpereshez, ezért azt papíralapon csatolta be, amelyet a másodfokú tárgyaláson ismertettek is, de az a részére megküldött elektronikus levélként már a felperes előtt is ismert volt. A II. rendű alperes a 3.Pf.22.531/2016/3. számú ítéletében 324 400 Ft-ban állapította meg az állam által viselt illeték összegét, egyebekben helybenhagyta a járásbíróság ítéletét, és kötelezte a felperest 100 000 Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség viselésére. A jogerős ítélet indokolása szerint nem kellett vizsgálnia, hogy a szakértő e tevékenysége során jogellenes magatartást tanúsított-e az előzményi ügyben, illetőleg, hogy e tevékenysége és a felperest ért esetleges károsodás között van-e okozati összefüggés, hiszen a felperes ténylegesen az előzményi ügyben történt pervesztességét sérelmezi, amelyet azonban a szakértői véleményre alapozott jogerős bírósági ítélet állapította meg, ezért a felperesnek keresetőségi joga nem a szakértővel, hanem az előzményi ügyben eljáró bírósággal szemben van. A keresetőségi jog hiánya azonban nem perakadály, ezért arról ítélettel kellett dönten.

A felperes a jelen perben előterjesztett, módosított keresetében 20 000 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni elsődlegesen a II. rendű alperest, másodlagosan az alpereseket egyetemlegesen. Elsődleges kereseti kérelmének indokaként előadta, hogy a II. rendű alperes nem a rá kötelező elektronikus kapcsolattartás szabályainak megfelelően terjesztette elő ellenkérelmét, ezért az hatálytalan. Másodlagos kereseti kérelmét az 1952. évi Pp. 2. §-ának (3) bekezdésére alapította, mivel az I. rendű alperes szervezeti egységébe tartozó járásbíróság és a II. rendű alperes az alapügyben megsértették az eljárás tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül való befejezéséhez való alapvető jogát.

Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását, hivatkozva arra, hogy a felperes alapjogai nem sérültek.

Az elsőfokú bíróság az 1.P.22.119/2017/33. számú ítéletével elutasította a keresetet. A felperes fellebbezése alapján eljáró Debreceni Ítéltábla a Pf.I.20.717/2018/5. számú végzésével a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte az ítéletet, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, továbbá megállapította, hogy a felperes oldalán 20 000 Ft másodfokú perköltség, emellett 1 600 000 Ft feljegyzett fellebbezési illeték merült fel (a továbbiakban: hatályon kívül helyező végzés). A végzés indokolása szerint a II. rendű alperes ellenkérelme hatálytalan volt, ezért az elsőfokú bíróságnak ennek figyelembevételével kell megismételnie az első tárgyalást, szükség esetén bírósági meghagyást kibocsátania.

A felperes a megismételt eljárásban felemelte kereseti kérelmét: elsődlegesen a II. rendű alperest, másodlagosan az I. és II. rendű alperest egyetemlegesen kérte kötelezni 20 000 000 Ft sérelemdíj, 1 906 922 Ft vagyoni kártérítés és 5 720 836 Ft nem vagyoni kártérítés

megfizetésére. Elsődleges keresetét arra alapította, hogy a II. rendű alperes a megismételt első tárgyalás napjáig nem terjesztett elő ellenkérelmet az igazoltan a képviseletére jogosult eljárása mellett. Fenntartotta, hogy az alperesek az alapügyben megsértették az eljárás tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül való befejezéséhez való alapvető jogát. A vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 349. §-ának (3) és 339. §-ának (1) bekezdéseire alapította. Vagyoni kárigénye az előzményi ügyben kifizetett 171 160 Ft szakértői díjból, **dr. V. M.** 275 000 Ft ügyvédi munkadíjából, 65 000 Ft magánszakértői díjból, 78 000 Ft fellebbezési és 78 000 Ft felülvizsgálati illetékből, 165 000 Ft tárgyalásra történő utazás költségéből, a szakértő véleménye alapján őt terhelő ajtócsere 489 124 Ft, nikecell 167 472 Ft, aljzatbetonozás 186 387 Ft, zárófödém és tetőszerkezeti szigetelés 278 779 Ft, faszerkezet bontás és megerősítés 52 300 Ft költségéből tevődik össze. Nem vagyoni kártérítésként a szakértőtől az előzményi perben követelt 3 500 000 Ft és az alapügyben a **dr. V. M.**től követelt 2 220 836 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetését kérte. Álláspontja szerint az alperesek alapügyben elkövetett jogszabálysértései miatt e károsodásai jelentkeztek.

Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását, hivatkozva arra, hogy a felperes alapjogai nem sérültek, számára kárt nem okoztak.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével elutasította a keresetet, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 1 500 000 Ft eljárási illetéket.

Az ítélet indokolásában előrebocsájtotta, hogy az anyagi jogi kérdésekre az 1959. évi Ptk.-t, az eljárásjogi kérdésekre az 1952. évi Pp.-t kellett alkalmazni.

Az elsődleges kereseti kérelmet egyben az eljárás szabálytalanságával kapcsolatos kifogásnak minősítette, és aaptalannak találta, mivel eleget tett a hatályon kívül helyező végzésben írt utasításnak. A megismételt eljárásban hiánypótlásra szorult a módosított kereset, amely akadályát képezte a bírósági meghagyás kibocsátásának. Emellett a polgári kollégiumvezető eljárhatott a II. rendű alperes törvényes képviselőjének helyetteseként, amelyet a II. rendű alperes szervezeti és működési szabályzata is lehetővé tett, de az első tárgyalást követően meghatalmazást is csatoltak, továbbá a II. rendű alperes elnöke jóváhagyta a meghatalmazott korábbi eljárását. Az ítéletben kitért arra is, hogy ennek eldöntéséhez szükségtelen volt a felperes bizonyítási indítványának teljesítése, hogy a II. rendű alperes igazolja, hogy ellenkérelmét hatályosan terjesztette elő.

A kártérítési igények vonatkozásában idézte az 1959. évi Ptk. 339. §-ának (1) és 349. §-ának (1) bekezdéseit, majd kifejtette, hogy e perben nem vizsgálhatta felül más bíróság döntését, azt nem is változtathatja meg, és nem kötelezheti az alpereseket a felperes pervesztessége miatt más bírósági eljárásokban ráhárult költségek megfizetésére, a pervesztessége miatt meg nem ítélt követelés megtérítésére, továbbá a keresetkiterjesztéssel kapcsolatos előadásaira tekintettel nem érvényesített, azaz meg nem ítélt követelés megtérítésére.

Az alapjogi sérelem kapcsán idézte az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1)-(3) bekezdéseit, Magyarország Alaptörvénye Szabadság és felelősség fejezete XXVIII. cikkének (1) bekezdését, továbbá kifejtette, hogy az objektív alapon érvényesíthető jogkövetkezmény

alkalmazását alapjogsértés válthatja ki, és azt a bíróság eljárási hibái abban az esetben eredményezhetik, ha azok együttesen, az adott ügy jellegét, tárgyát és körülményeit tekintve összességében megalapozzák az eljárási alapjog sérelmét. A per befejezésének ésszerű időtartama pedig a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve határozható meg. Nem hivatkozhat a per ésszerű időn belül történő befejezésének követelményére az a fél, aki magatartásával, illetve mulasztásával a per elhúzódásához maga is hozzájárult.

Az alapper 2012. augusztus 1-től 2013. szeptember 19.-ig volt folyamatban, majd a 2015. április 19-én történt újralajstromozás után 2016. július 5-én fejeződött be. A felfüggesztés megszüntetésének feltételei ugyanakkor 2015. április 29-én nem álltak fenn, hiszen a felperes nem csatolt olyan bizonyítékot, amely a felfüggesztés megszüntetését indokolta volna, ezért a járásbíróság iratbeszerzését követően csak 2015. szeptember 18-a után kerülhetett volna sor a per eljárási jogi szabályoknak megfelelő újralajstromozására. A járásbíróság pedig az előkérdést jelentő ügy iratainak hiánya miatt nem végezhetett érdemi perbeli cselekményt.

A felperes továbbá nem élt fellebbezéssel a felfüggesztés elrendelése ellen, így mivel az ezzel kapcsolatos sérelme jogorvoslati eljárás során elhárítható lett volna, eredményesen nem hivatkozhat arra, hogy a per tárgyalásának felfüggesztése nem volt megalapozott, és ez késleltette a per ésszerű időn belüli befejezését. Az elsőfokú bíróság pedig nem dönthetett abban a kérdésben, hogy a felfüggesztés alapos volt-e, a járásbíróság 2015. június 8-án intézkedett az előzményi ügy iratainak beszerzése iránt, majd 2015. szeptember 2-án megkereste az I. rendű alperest a felfüggesztés alapjául szolgáló iratok megküldése iránt. Ezen iratok azonban csak 2015. szeptember 18-án érkeztek be a járásbírósághoz, ezért ekkor szűnt meg a felfüggesztés feltétele, amelyet követően a járásbíróság 2016. január 7-én tárgyalást tűzött 2016. február 3. napjára, amelynek során terjedelmes iratokat, köztük az előkérdést jelentő ügy és az előzményi ügy iratait is ismertette. Idézte az 1952. évi Pp. folytatólagos tárgyalás kitűzését szabályozó 142. §-ának (2) bekezdését, és arra a következtetésre jutott, hogy a folytatólagos tárgyalás kitűzésére csak 2015. szeptember 18-át követően kerülhetett sor, azonban a kitűzést megelőzően tetemes mennyiségű iratanyagot kellett tanulmányozni, ezért nem értékelhető indokolatlannak, hogy a 2015. szeptember 18-át követő négyhónapos törvényi határidő után két héttel későbbi időpontra tűztek ki tárgyalást. A felfüggesztés megszűnésétől pedig a határidő is újra kezdődött az 1952. évi Pp. 155. §-ának (1) bekezdése alapján.

Nem alapozza meg a felperes igényét az sem, hogy a járásbíróság az első, 2013. január 30-i tárgyalást követően csak 2013. szeptember 19-én hozta meg a per tárgyalását felfüggesztő végzését, hiszen egyrészt ez idő alatt intézkedett az irat beszerzése és áttanulmányozása iránt, másrészt az előkérdést jelentő ügy jogerős befejezését követően az iratok egyébként is csak 2015. szeptember 18-án álltak rendelkezésre.

Kitért arra is, hogy a felperes az 1952. évi Pp. 114/A. §-a alapján az eljárás elhúzódása miatti kifogást terjeszthetett volna elő, ezzel azonban nem élt, holott a sérelem jogorvoslati eljárásban orvosolható lett volna, így e perben alappal nem hivatkozhat erre a körülményre.

Utalt arra is, hogy a felperes jegyzőkönyvvel kapcsolatos kifogásai nem tartoznak az 1952. évi Pp. 2. §-ának (1)-(3) bekezdéseiben szabályozott alapjogok közé. A jegyzőkönyv

tartalmát pedig rögtön a tárgyaláson vagy betekintés után is kifogásolhatta volna. A fellebbezésben is hivatkozott a jegyzőkönyv tartalmával és a bizonyításról történt tájékoztatással kapcsolatban állított jogszerűtlenségekre, ezzel kapcsolatban azonban nem kérte a II. rendű alperes döntését, másrészt a II. rendű alperes ítéletének indokolása kitért a bizonyítás kérdéseire.

A jogorvoslati jog kimerítése szempontjából pedig nincs jelentősége, hogy a felperes miért nem élt jogorvoslati jogával, csak annak volt jelentősége, hogy a per tárgyalását felfüggesztő végzésben megkapta a jogszabálynak megfelelő tájékoztatást, egyébként pedig a peres eljárás során tisztában kellett lennie a perbeli cselekmények megtörténtével, vagy azzal, ha a járásbíróság a perbeli cselekmény megtételéhez szükséges észszerű időn túl sem tette meg a felperes által szükségesnek tartott perbeli cselekményt.

Hangsúlyozta, hogy a bírói gyakorlat alapján a bíróság kártérítési felelősségét csak a kirívóan téves jogalkalmazás, a közhatalmat gyakorló személynek felróható, kirívóan súlyos jogszabálysértése alapozza meg. Nyilvánvalóan alaptalan az a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény, amely jogerős ítélet tartalmát jelöli meg a kereseti kérelem alapjaként (BH1993.32.) A jogerős ítélet anyagi jogereje (1952. évi Pp. 229. §-ának (1) bekezdése) azt jelenti, hogy a bíróságok a keresettel érvényesített jogot véglegesen elbírálták, s azt a felek többé vitássá nem tehetik. Az ügy érdemében hozott döntés azon túl, hogy a felekre végleg irányadó, minden más, később eljáró szervet köt. (BH2003.65., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.293/2016/5. számú ítélet). A kialakult és következetes bírói gyakorlat szerint a nem vagyoni kártérítési per sem jelenthet új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet felülvizsgálatára, a jogerősen befejezett eljárás nem tárgyalható újra a jelen per keretén belül, és a sérelmezett bírósági döntéseket a perben tényként kell kezelni.

Az eljárási alapjogok közé nem sorolható be az ügy érdemében hozott bírósági döntés tartalmával kapcsolatos kifogás. Ilyen, nem eljárásjogi alapjog körébe tartozó előadása a felperesnek többek között, hogy miért és milyen összegű perköltség megfizetésére kötelezték, hogy az alperesi képviselő - egyébként szóban előadott - ellenkérelmét a másodfokú bíróság az ítélet meghozatalánál miért nem vehette volna figyelembe, hogy a bíróságok rosszul döntöttek, és az ítéletek nem megalapozottak, hogy jól döntött-e a másodfokú bíróság az alperes személyéről, hogy másfajta döntést kellett volna hozni, hogy a teljes keresetéről döntöttek-e vagy sem, és minden egyéb sérelem amit a felperes a jelen ügyben a keresete alátámasztásaként még előadott, és amit a tényállás tartalmaz. Mindezekkel a felperes tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

A tényleges pertartam első- és másodfokon hozzávetőleg egy év és tizenegy és fél hónap volt, amely nem tekinthető észszerűtlenül hosszúnak. A jogvita tárgyát, természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit (átosztás, iratbeszerzések, felperes beadványainak terjedelme, tartalma, majd a II. rendű alperes kijelölése iránti eljárás) is figyelembe véve a Pp. 2. §-ának (3) bekezdésében írt feltételek nem valósultak meg, ezért a felperes méltányos összegű elégtételt biztosító kártérítés megfizetésére (sérelemdíjra) nem tarthat igényt.

Az elsőfokú bíróság a pervesztes felperest marasztalta a 27 627 758 Ft pertárgyérték alapulvételével számított eljárási illetékben, míg az I. és II. rendű alpereseknek nem merült fel perköltsége, ezért arról nem kellett rendelkezni.

A felperes terjesztett elő fellebbezést az ítélet ellen, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását: elsődlegesen az elsődleges, másodlagosan a másodlagos kereseti kérelemnek megfelelően 20 000 000 Ft sérelemdíj és 7 627 058 Ft kártérítés erejéig. Harmadlagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását. Sérelmezte, hogy úgy utasították el az elsődleges kereseti kérelmét, hogy nem adtak helyt a II. rendű alperes eljárása körében előterjesztett bizonyítási indítványának, holott a hatályon kívül helyező végzésben előírták, hogy a II. rendű alperes ellenkérelmének hatálytalansága miatt gondoskodni kellett az első tárgyalás újbóli kitűzéséről, hatályos ellenkérelem hiányában a bírósági meghagyás kibocsátásáról. Bár a II. rendű alperes a megismételt eljárás során elektronikusan előterjesztette ellenkérelmét, azt nem elnöke írta alá, ennek ellenére nem csatoltak meghatalmazást. A fellebbezésben időrendi sorrendben részletezte az elsőfokú eljárás során történeteket, majd idézte a II. rendű alperes 2019. március 6-ig hatályos szervezeti és működési szabályzatát, amely szerint egyrészt a II. rendű alperes elnöke nem **dr. R. Á.**, polgári kollégiumvezetője nem **dr. T. I.** volt, másrészt pedig az elnök csak az elnök és elnökhelyettes egyidejű, ideiglenes távolléte esetén helyettesíthető, amely helyettesítési sorrendben a polgári kollégiumvezető csupán a harmadik. A megismételt első tárgyaláson hiába kérte a bírósági meghagyás kibocsátását, az eljárási kifogásnak tekintett nyilatkozatára vonatkozó II. rendű alperesi észrevételt pedig nem az elsőfokú bíróságnak, hanem a Nyíregyházi Járásbíróságnak küldték meg, és az továbbította azt az elsőfokú bíróságnak. Ehhez képest kérte - eredménytelenül - annak igazolását, hogy ezen iratokat határidőben, 2019. március 15-ig megküldték elektronikusan az elsőfokú bíróság részére. Ezért meghatalmazás hiányában a II. rendű alperes nyilatkozta továbbra is hatálytalan. Az elsőfokú bíróság ok nélkül hivatkozott arra, hogy a megismételt eljárás során módosított keresete hiánypótlásra szorult, az ugyanis, hogy visszavonta a korábbi jogi képviselőjének adott meghatalmazást, nem volt kihatással a II. rendű alperes ellenkérelmének benyújtására, az elsőfokú bíróság azonban ezzel nem tett eleget a hatályon kívül helyező végzésben előírtaknak, hiszen nem bocsájtott ki bírósági meghagyást, amely eljárási szabálysértés utólagos orvoslására nincs lehetőség, mivel egy esetleges hatályon kívül helyezést követően megismételt eljárásban tartandó tárgyalás már nem a per első tárgyalása (Kúria Pfv.I.21.376/2013/4.). A vagyoni és nem vagyoni kárigények körében idézte a Kúria Pfv.III.21.487/2010/5. számú ítéletét, amely szerint, bár a véglegesen elbírált vita nem tehető a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult per tárgyává, ez nem zárja ki a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránti igényt abban az esetben, ha voltak olyan anyagi és eljárásjogi jogszabálysértések, amelyek okozati összefüggésben állnak a felperes állított és bizonyított károsodásával. Ugyanezt az álláspontot képviseli a Kúria Pfv.III.20.542/2012/6. számú ítélete is, amely szerint nincs akadálya annak, hogy a kártérítési per bírósága - az előbbieket érintése nélkül - vizsgálhassa az alapper bíróságának az esetleges károkozó magatartását vagy mulasztását, illetőleg az ebből származó esetleges kártérítési felelősség fennállását; ezek a kérdések ugyanis az alapperben nyilvánvalóan nem képezték vizsgálat tárgyát, és ezért annak eredménye sem jelenhetett meg a jogerős ítéletben. Ez alapján az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna az általa hivatkozott anyagi és eljárásjogi szabálysértéseket. Az alapjogi sérelem kapcsán hivatkozott arra, hogy a bírói gyakorlat szerint a bíróság hivatalból rendelkezik a felfüggesztés megszüntetéséről. Az elsőfokú bíróság hivatkozott arra, hogy a tárgyalás felfüggesztésétől a felfüggesztés okának megszűnéséig, 2015. szeptember 18-ig 2 év, a felfüggesztéstől az elrendelt újraiktatásig közel 1 év és 9 hónap telt el, amíg a járásbíróság nem végezhetett perbeli cselekményt; a felfüggesztés időtartama is lényeges, de a

járásbíróság a 2015. március 30-án érkezett beadványra csak 2016. január 7-én tűzte ki a tárgyalást 2016. február 3. napjára. Az iratanyag kikérése pedig nem perbeli cselekmény, melyet a járásbíróság kellő időben ne végezhetett volna el (1952. évi Pp. 155. §-ának (2) bekezdése). A felfüggesztő végzéssel szembeni fellebbezés kapcsán előadta, hogy a felfüggesztő végzés indokolása csupán azt tartalmazta, hogy a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függött, amelynek tárgyában per van folyamatban: ez nem felel meg a döntés indokolásával szemben támasztott követelményeknek (1952. évi Pp. 222. §-ának (1) bekezdése, 155. §-ának (3) bekezdése, BH1989. 10., 412., alkotmánybírósági gyakorlat). Mivel a döntéshez vezető okokat, érveket nem ismerte, nem tudta megválaszolni, hogy mi a jogsértő tevékenység, vagy a jogsértés a döntésben, amellyel szemben fellebbezéssel élhetett volna. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a 2013. január 30-án megtartott tárgyalás után csak 2013. szeptember 19-én hozta meg a tárgyalás felfüggesztését elrendelő végzését, mivel ez idő alatt intézkedett az irat beszerzése iránt: az irat azonban már 2013. április 2-án megérkezett. A járásbíróság már ekkor meghozhatta volna azt a döntést, amit 2016. július 5-én az ítélettel, amelyben az 1952. évi Pp. 229. §-ának (1) bekezdésére hivatkozva elutasította a keresetet, holott ítélt dologra hivatkozással a keresetlevelet kellett volna idézés kibocsátása nélkül elutasítani, illetőleg ennek elmulasztását követően a pert megszüntetni. A járásbíróság tehát 2012. augusztus 1-jétől 2016. július 5-éig várt, hogy érdemi döntés nélkül, ítélt dologra hivatkozással utasítsa el a keresetet, jogsérelmének pedig ez az egyik alapja, hogy érdemi döntés nélkül feleslegesen folyt 4 évet meghaladóan a bírósági eljárás. Az eljárási kifogás elmaradásával kapcsolatban utalt arra, hogy az 1952. évi Pp. 114. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben megfogalmazottaknak nincs kötelező jellege, a felfüggesztés alatt pedig nem is nyújthatott volna be kifogást. Az előzményi ügyben hozott jogerős ítélet újbóli felülbíráhatósága kapcsán visszautalt a Kúria hivatkozott döntéseire, másrészt utalt arra is, hogy ha a jogerős ítélet tartalmát jelölte volna meg a kereseti kérelme alapjaként, akkor a keresetlevelet kellett volna elutasítani, vagy a későbbiekben a pert megszüntetni. Az elsőfokú bíróság azonban a támadott ítéletével utasította el a keresetet azzal, hogy a jogerő ereje folytán nem is vizsgálta a keresetet. Holott a jelen perben sem személyi, sem jog, sem tényazonosság nincs, azaz az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna vizsgálnia, hogy az alapperben eljáró alperesek per tárgyává tett magatartásai mennyiben tekinthetők kirívóan súlyosnak. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság az alapjogi sérelmek közül kizárólag az észszerű idő kérdését vizsgálta, azt nem, hogy a jogvitát nem bírálták el az alapperben, illetőleg, hogy a per tisztességes lefolytatásához való joga valóban sérült-e. Az alapjogi sérelem kérdésében pedig nem lehet állást foglalni anélkül, hogy ne történne meg az eljárási és ügyviteli szabályok alkalmazásának ellenőrzése. Ha pedig az eljárási alapjog megsértése megtörtént, maga a jogszabály állít fel vélelmet amellett, hogy méltányos elégtétellel ellensúlyozható hátrány következett be (Kúria Pfv.III.20.678/2011/3.). Az elsőfokú eljárás során részletesen bemutatta, hogy melyek voltak azok az eljárásjogi momentumok, amelyekkel sérült a per tisztességes lefolytatásához való joga, amelyek közül a fellebbezésben is idézte a legsúlyosabbakat: keresetösségi jog megállapításához szükséges jogi érdek vizsgálata; személyi keresetkiterjesztés ellenféllel történő közlése; a tárgyalás indokolatlan felfüggesztése; a szakértő véleményét cáfoló, **Ő. J.** igazságügyi szakértőtől származó szakvélemény alapján további bizonyítás lefolytatása; ítélt dologra hivatkozással a kereset elutasítása; az ítélet indokolásának meg nem felelősége a bizonyítékok értékelése és bemutatása, továbbá a jogszabályok alkalmazása körében; perköltségben történő marasztalása érdemi döntés hiányában; a másodfokú ítélet indokolásában a szakértővel szembeni keresetösségi jog kérdése, továbbá, hogy ez anyagi jogi vagy eljárásjogi kérdés; a fellebbezésben kért

hatályon kívül helyezés okai vizsgálatának elmulasztása; az 1952. évi Pp. 253 §-ának (3) bekezdésében biztosított jogosultságon túlterjeszkedve az eljárás egyfokúvá tétele; fellebbezési ellenkérelem hatályos előterjesztésének hiánya, és annak részére történő továbbítása. Mindezek miatt jogerősen nem bírálták el az alapperben benyújtott kereseti kérelmet, elévülés folytán azonban nem indíthat újabb pert. Az Alkotmánybíróság 24/2018. (XII.28.) AB határozatának indokolása szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el, és arról érdemben, végrehajtható határozatával végérvényesen döntsön. A felperes álláspontja szerint a megjelölt jogszabálysértések nem jogalkalmazási tévedésből eredtek.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását, annak helytálló indokai alapján, egyben visszautalva az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelmére is.

A II. rendű alperes is az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte a fellebbezési ellenkérelmében, megismételve előadását, hogy 2016. július 1-jei hatállyal **dr. R. Á.**ot nevezték ki a II. rendű alperes elnökévé, aki jogosult volt dönteni abban a kérdésben, hogy saját hatáskörben gondoskodik a II. rendű alperes képviseléről. A törvényszék elnökének és a kollégiumvezető tisztségét kinevezésük alapozza meg, az 1952. évi Pp. 67. §-a (1) bekezdésének d) pontja szerint pedig a törvényszék elnöke jogosult volt meghatalmazást adni a kollégiumvezetőnek, de a meghatalmazás hiányában eljáró álképviselő eljárását is jóváhagyhatta. Annak pedig nincs jelentősége, hogy téves címzés folytán a képvisellel összefüggő iratokat előbb tévesen a Nyíregyházi Járásbíróságnak küldték meg, hiszen az iratok ezúton is, majd később a per során közvetlenül is megérkeztek az elsőfokú bírósághoz. Egyebekben visszautalt az elsőfokú eljárás során előterjesztett ellenkérelmében foglaltakra, és az elsőfokú ítélet helytálló indokaira.

A fellebbezés megalapozatlan.

Az ítéletábra annyiban pontosította az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, hogy a Debreceni Ítéletábra nem 2015. június 25-én hozta meg a jogerős ítéletet az előkérdést jelentő ügyben, hanem 2014. december 8-án; a 2015. június 25-i dátummal már a jogerős ítélet kijavításáról rendelkezett (1.P.22.119/2017/17.). Emellett az ítéletábra teljes körűen rögzítette a tényállás részeként a járásbíróság által tartott tárgyalásokat, a felperes keresetváltoztatásait és az azokkal összefüggő határidő engedélyezése iránti kérelmeit az alapügy iratai alapján.

Az elsőfokú bíróság egyebekben az ügy érdemi elbírálásához szükséges tényállást feltárta, és a lefolytatott bizonyítás eredményeként helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kereseti kérelem megalapozatlan. Az ítéletábra túlnyomórészt egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával, amelyet a fellebbezésben foglaltakra is tekintettel az alábbiak szerint pontosít, illetve egészít ki:

Az elsőfokú bíróság - részben az eljárás szabálytalanságával kapcsolatos kifogásként is - megalapozottan tekintette hatályosnak a II. rendű alperes részéről a megismételt eljárásban előterjesztett ellenkérelmet. Az ítéletábrának, ahogy az elsőfokú bíróságnak is, hivatalos tudomása van arról, hogy a II. rendű alperes elnöke **dr. R. Á.**, a polgári kollégium

vezetője **dr. T. I.** volt a megismételt eljárás során előterjesztett ellenkérelem 2019. február 18-i benyújtásakor (1952. évi Pp. 50. §-ának (2) bekezdése). A II. rendű alperes ellenkérelme pedig már a 2019. február 27-i megismételt első tárgyalást megelőzően beérkezett az elsőfokú bírósághoz. A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a bírósági meghagyás kibocsátásának önmagában nem lett volna akadálya, hogy a kártérítési követeléssel felemelt kereseti kérelem hiánypótlás alatt állt, hiszen az elsőfokú bíróság a megjelölt hiányosságot nem tekintette perakadálnak, és amellett is tárgyalást tartott. Tény továbbá, hogy a II. rendű alperesnek - mivel törvényes képviselőjét „helyettesítették” - meghatalmazást kellett volna csatolnia az 1952. évi Pp. 69. §-ának (1) bekezdése alapján, ez azonban pótolható volt, és nem befolyásolta az eljárás érdemi lefolyását. Az 1952. évi Pp. 72. §-a szerint a meghatalmazott képviseleti jogosultságát (67-69. §) a bíróság az eljárás bármely szakában hivatalból vizsgálja. Az elsőfokú bíróság pedig akkor járt volna el e rendelkezésnek megfelelően, ha - az 1952. évi Pp. 135. §-ának (4) és (5) bekezdéseinek megfelelő alkalmazásával - maga intézkedett volna a meghatalmazás pótlásáról. A II. rendű alperes ugyanakkor erre vonatkozó külön felhívás nélkül is becsatolta meghatalmazását, de törvényes képviselője a meghatalmazott korábbi eljárását is jóváhagyta. Tény, hogy az erre vonatkozó 13. sorszámú iratát előbb tévesen a Nyíregyházi Járásbírósághoz nyújtotta be, amelynek átirata folytán - az ügyvitelre vonatkozó szabályoktól függetlenül a perben hatályal rendelkező módon - 2019. március 13. napján, azaz a következő, 2019. március 29-i tárgyalást megelőzően rendelkezésre állt, de azt a II. rendű alperes ismételten, 2019. június 11. napján is megküldte az elsőfokú bíróság részére (28. sorszámú irat és mellékletei). Mindezen rendelkezésre álló peradatok pedig a felperes indítványától eltérően nem szorultak „bizonyításra”.

Emellett szükséges megjegyezni azt is, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság mindezekről eltérően bírósági meghagyást bocsátott volna ki, a II. rendű alperes a perbeli védekezéséből jól felismerhetően ellentmondással élt volna azzal szemben.

A felperes alaptalanul fellebbezte a vagyoni és nem vagyoni kártérítési igénye körében hozott döntést és annak indokait. Az általa is helytállóan idézett bírói gyakorlat szerint a véglegesen elbírált vita nem tehető a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult per tárgyává. A felperes valamennyi kártérítési igénye kizárólag az alapügyben megalapozatlanul előterjesztett igényének összetevőiből, illetőleg annak megalapozatlansága következményeként őt terhelő perköltségből áll. Nem mond ellent ennek az általa idézett bírói gyakorlat, amely nem zárja ki a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránti igényt, ha voltak olyan anyagi és eljárásjogi jogszabálysértések, amelyek okozati összefüggésben állnak az állított és bizonyított károsodással, vagyis éppen azok, amelyek nem jelenhettek meg a jogerős ítéletben. A felperes igényei azonban nem ilyenek, azaz az I. és II. rendű alperes érdekkörében felmerült valamely jogellenes magatartással okozati összefüggésben többlettényállási elemként jelentkező kártétel. Az általa tett egyetlen ilyen hivatkozás az volt, hogy a járásbíróság személyi keresetkiterjesztés közlésével kapcsolatos késlekedése miatt követelése majdnem elévült az előzményi ügyben őt képviselő **dr.V. M-mel** szemben. Előadása szerint azonban követelése nem évült el, mivel írásbeli felszólítással megszakította az elévülést (keresetlevél 2. oldal utolsó bekezdés), azaz a felperes maga sem adott elő többlettényállási elemet. Egyebekben pedig az ítéletábra mindenben egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásával, amelyet ehelyütt sem ismételn meg szükségtelenül.

Az ítélet tábla nem ismétli meg a tárgyalás felfüggesztésével kapcsolatban az elsőfokú ítéletben helytállóan kifejtett indokokat sem, azonban a fellebbezésben foglaltak miatt szükséges annak hangsúlyozása, hogy az 1952. évi Pp. 2. §-ának (3) bekezdése alapján, mivel a sérelem jogorvoslati eljárásban orvosolható lett volna, a felperes azonban nem élt fellebbezéssel a tárgyalás felfüggesztéséről hozott végzéssel szemben, nincs jelentősége, hogy utólagos érvelése szerint a végzés indokolása elégtelen volt. Egyrészt ugyanis e döntés (és indokai) felülbírálatára sincs lehetőség, másrészt a felperes az alapügyben maga is kifejezetten előkérdésnek tekintette a felfüggesztés alapjául szolgáló eljárást, és az előkérdést jelentő ügyben beszerezett (Ő. J. igazságügyi szakértőtől származó) szakvéleménnyel kívánta alátámasztani a szakértő előzményi ügyben tanúsított jogellenes magatartását.

Az pedig nem kirívó jogsértés, hogy a bíróság a per egy szakaszában - a felperes jogi álláspontjának megfelelően - nem vetette el a szakértő illetén marasztalhatóságát, majd ezzel ellentétes jogkérdésként bírálta el a felperes kereseti kérelmét. Amiatt pedig, hogy az alperesi bíróságok végül az előzményi ügy iratai alapján elbírálható jogkérdésben, azaz további bizonyítandó tények szüksége nélkül határoztak, a felperes bizonyítási eljárás, majd annak eredménye értékelésének hiányosságaival kapcsolatos hivatkozásai eleve alaptalanok voltak (bizonyítási kötelezettségről történő tájékoztatás, szakértői bizonyítás, bizonyítékok mérlegelése).

Az elsőfokú ítélet helytálló érvelése (16. oldal 2. bekezdés) alapján továbbá a felperes fellebbezése hiányában jogerőre emelkedett felfüggesztő végzés hatásaként jelentkezik az is, hogy mivel a bíróság a felfüggesztés megszüntetését követően, és csak az előkérdést jelentő ügy iratainak megküldése után tárgyalhatott (újra) az ügy érdemében, nincs jelentősége az ésszerű időtartam megítélése szempontjából, hogy a felfüggesztő végzés meghozatalára (vagy egyéb perceseletekre) milyen késedelemmel került sor.

Ugyan a bíróság eljárását mulasztás terheli a tárgyalás felfüggesztésének megszüntetésével kapcsolatban, az ítélet tábla a fentiek szerint pontosított tényállás mellett sem látott indokot az elsőfokú ítélet megváltoztatására. Mert bár a Debreceni Ítélet tábla 2014. december 8-án hozta meg a jogerős ítéletet az előkérdést jelentő ügyben, amelyhez képest a felperes csak 2015. március 30-án jelentette be, hogy a felfüggesztés oka megszűnt, az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy mindaddig, amíg a felperes előkérdést jelentő ügyben előterjesztett ítélet kijavítása iránti kérelme folytán a teljes iratanyag nem állt rendelkezésre, az alapügy érdemi folytatásának akadálya volt. Ez az akadály 2015. június 16-án hárult el. Ehhez képest a bíróság a 2015. július 15-től 2015. augusztus 20-ig tartó törvénykezési szünet figyelmen kívül hagyásával (1952. évi Pp. 104/A. §-ának (1) bekezdése) mintegy másfél hónap késedelemmel, 2015. szeptember 2-án intézkedett az előkérdést jelentő ügy iratainak megküldése iránt, amelyek 2015. szeptember 18-án érkeztek meg. Tény, hogy a bíróság ezt követően 2016. január 7-én tűzte ki a következő tárgyalást 2016. február 3. napjára: e tárgyalási hatánap az elsőfokú ítéletben helytállóan felhívottak mellett (1952. évi Pp. 142. §-ának (2) bekezdése) mindösszesen 2 hét késedelmet jelentett úgy, hogy a bíróság nem volt inaktív ezen időszakban sem, hiszen beszerezte és a per anyagává tette az előzményi, továbbá az előkérdést jelentő ügy iratait. A mindösszesen 2 hónapos késedelem pedig az elsőfokú bíróság által az 1952. évi Pp. 2. §-ának (2) bekezdése szerint helyesen mérlegelt ésszerű pertartam mellett nem jelentette a felperes jogainak sérelmét, lévén, hogy az elsőfokú bíróság által helytállóan hivatkozottak szerint a peres eljárás teljes időtartamát

kellett értékelni. A pertartam növekedéséhez ugyanakkor hozzájárult az is, hogy a felperes - az ítéletábra által kiegészített tényállásnak megfelelően - többször megváltoztatta kereseti kérelmét, majd határidő engedélyezését/tárgyalás halasztását kérte az azzal összefüggő védekezésre vonatkozó nyilatkozatának megtételéhez. Szükséges ugyanakkor annak hangsúlyozása is, hogy a 6/1998. (III. 11.) AB határozat szerint egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása mellett lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.

Az ítéletábra annyiban osztotta a fellebbezésben foglaltakat, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró felperes esetében - külön tájékoztatás hiányában - nem volt jelentősége, hogy az alapügyben nem kifogásolta az eljárás elhúzódását (1952. évi Pp. 114/A. §-a).

A fellebbezés alaptalanul utalt ugyanakkor arra is, hogy az elsőfokú bíróság az alapjogi jogsértések körében kizárólag az észszerű időn belül történő befejezéshez való jogot vizsgálta. Az elsőfokú bíróság ugyanis a per tisztességes lefolytatásához való jog kapcsán arra a megállapításra jutott, hogy mivel azok az ügy érdemében hozott bírósági döntés tartalmával összefüggő kifogások, utóbb vitássá nem tehetők (17. oldal 5. bekezdés). Az ítéletábra egyetértve azzal, hogy az alapügy érdemét képező döntés nem bírálható felül e perben a per tisztességes lefolytatásához való jogra történő hivatkozással, a fent kifejtetteket meg nem ismételve az alábbiakkal egészíti ki az elsőfokú ítélet indokolását:

A felperes téves jogi álláspontra helyezkedett azzal összefüggésben is, hogy az alapügyben hozott ítéletekben hivatkozott „anyagi jogerő” miatt a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításáról/a per megszüntetéséről kellett volna határozni. A sérelmezett ítéletek ugyanis (minthogy annak feltételei a fellebbezésben is helytállóan hivatkoztak szerint nem álltak fenn) nem az anyagi jogerő perfüggőségben megmutatkozó, és valóban végzéssel elbírálandó hatására utaltak (1952. évi Pp. 130. §-a (1) bekezdésének d) és 157. §-ának a) pontjai), hanem arra, hogy az előzményi ügyben hozott jogerős ítélet az alapügyben nem volt vitássá tehető (lásd a jelen pertípusra is irányadó, az elsőfokú bíróság és a felperes által is helytállóan idézett bírói gyakorlatot), arra kizárólag a felperes által az előzményi ügyben igénybe nem vett rendkívüli perorvoslat lett volna alkalmas (perújítás, felülvizsgálat).

A felperes tévesen utalt arra, hogy az eljárási szabályok megsértésével mulasztották el kiadni a személyi kereset-kiterjesztést tartalmazó beadványát. Lévé azonban, hogy a felperes utóbb a perindítás hatályainak beállta (1952. 128. §) előtt állt el e kereseti kérelemtől (amely esetben az egységes bírói gyakorlat szerint nem kell az „eljárás” megszüntetéséről külön végzést hozni), a felperest sérelem nem érte (a fent kifejtettek szerint vagyoni károsodás sem).

Az ítéletábra - visszautalva a bizonyítási eljárás, majd annak eredménye értékelésének hiányosságaihoz kapcsolatos hivatkozások körében kifejtettek - hangsúlyozza azt is, hogy az alapügyben hozott jogerős ítélet alapvető (érdemi) indokát képező keresetösségi jog elbírálása jogkérdésnek minősült, jogszabály rendelkezése/kötelező perbenállás hiányában további alperes perbevonását (1952. évi Pp. 130. §-a (1) bekezdésének g) pontja) nem tette szükségessé, továbbá az előzményi ügy iratainak ismeretében a felperes jogi érdekének további vizsgálatát sem. Az eljárás e vonatkozásban sérelmezett egyfokúvá válása körében pedig szükséges arra is utalni, hogy a II. rendű alperes döntése és a keresetösségi jog körében adott indoklás nem tette egyfokúvá az eljárást. A II. rendű

alperes a szakértő felelősségével összefüggésben a bíróság által is elbírált tényállási elemek és jogkérdések körében hozott döntést, csupán eltérő indokok mellett, azonban mindkét fokon annak kérdésében döntöttek, hogy a szakértő személyében felelőssé tehető-e az előzményi ügyben hozott döntésért, amelyet a bíróság mint elsőfokú bíróság a jogellenesség és felróhatóság oldaláról, a másodfokú bíróság a keresetösségi jog oldaláról közelített meg.

Túl azon, hogy e perben nem bírálható felül az alapügyben hozott jogerős ítélet indokolása, továbbá, hogy állt-e fenn hatályon kívül helyezési ok, a fentiek alapján a „támadott” ítéletek nem szenvednek a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét jelentő hibában. Nem jelenti e jog sérelmét az sem, hogy a II. rendű alperes előtt folyamatban volt másodfokú tárgyaláson a felperes részére nem vitásan már elektronikus úton megküldött fellebbezési ellenkérelmet - annak érdekében, hogy a tárgyalást ne kelljen elhalasztani - papíralapon befogadták, ismertették, a kifejtett ügyvédi munkára tekintettel pedig a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VII. 22.) IM rendeletnek megfelelő ügyvédi munkadíjat határoztak meg.

Az ítélet tábla a kifejtett okok alapján helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján, és a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest a feljegyzett fellebbezési illeték viselésére.

Az alperesek a másodfokú eljárás során is pernyertesek lettek, azonban perköltségük nem merült fel.

Debrecen, 2020. január 9.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelűl:

tisztviselő